

Licensjakt på varg 2025

Resultat från undersökningar på SVA

SVA rapport 110/2025

STATENS
VETERINÄRMEDICINSKA
ANSTALT

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	2
Licensjakt på varg 2025	3
Beslut om licensjakt	3
Resultat undersökningar	3
Kön, ålder, reproduktion, vikt.....	3
Obduktionsfynd.....	3
Parasitologi.....	4
Karta	4
Faktarutor om vargjakten	5
Bilaga 1. Tabell: Fynd och data	6

Författare: Emma Höök & Erik Ågren, Viltsektionen, SVA

Foto omslag: Pixabay

Karta: Moa Naalisvaara Engman, FoU, SVA

Citeras: Höök, E, & Ågren, E. O. Licensjakt på varg 2025, resultat från undersökningar på SVA. Statens Veterinärmedicinska Anstalt, SVA, Uppsala.
2025 SVA Rapportserie 110 ISSN 1654–7098

besöksadress: ulls väg 2 B **adress.** 751 89 Uppsala **telefon.** +46 18 67 40 00
fax. +46 18 30 91 62 **e-mail.** sva@sva.se **webb.** www.sva.se

Förord

Hantering av alla döda djur tillhörande de fyra stora rovdjuren; varg, lodjur, björn och järv ingår i ett uppdrag till SVA från Naturvårdsverket. Hälso- och sjukdomsövervakning av de stora rovdjuren bidrar till förvaltningen av dessa djurarter och bidrar till ökad kunskap samt unika data och samlingar av vävnadsprover i olika biobanker.

Denna rapport redovisar data från SVA:s undersökningar av vargar fällda under licensjakten 2025 och ersätter enskilda obduktionsutlåtanden. Rapporten innehåller obduktionsresultaten som framkommit under obduktionerna. Vissa parasitanalyser och exakt åldersbestämning var inte färdiga vid denna rapport publicering. När analyserna är klara läggs exakta åldrar in i myndigheternas databas Rovbase (rovbase.se).

Tack till samtliga som varit involverade i hanteringen av de fällda vargarna!

Uppsala 2025-02-17

Emma Höök, biolog, viltsektionen SVA
Erik Ågren, sektionschef, viltsektionen SVA

Sammanfattning

Inom licensjakten på varg 2025 fälldes 25 vargar av en kvot på 30 inom fem revir i Värmlands, Västmanlands, Västra Götalands och Örebro län. Totalt fälldes 13 honor, varav sex vuxna och 12 hanar, varav sju vuxna. Av de 12 vargar som bedömdes vara födda våren 2024, var fem hanar och sju var honor. Fyra av de vuxna honorna visade spår efter tidigare dräktighet. Medelvikten för alla vargar var 35,7 kg. Två av de 12 hanarna hade kryptorkism, en inte ovanlig testikelmissbildning hos svenska vargar. Bettfel har noterats samt några äldre skador på revben, bakben samt tåben. En av de fällda vargarna hade en äldre skottskada. En varg noterades vid länsstyrelsens besiktning ha tecken på skabbangrepp. Antikroppar mot skabb kunde påvisas hos individen. Undersökningar av tarmparasiten dvärgbandmask är inte avslutade när denna rapport publiceras. Sammanfattningsvis är hälsoläget över lag gott för de undersökta vargarna och de fynd som gjorts följer mönstret för vad som setts tidigare i den svenska vargpopulationen.

Licensjakt på varg 2025

BESLUT OM LICENSJAKT

Beslut om licensjakt på varg fattades av länsstyrelserna i Värmlands, Västmanlands, Västra Götalands och Örebro län. Jakten fick pågå från den 2 januari till och med den 15 februari 2025 eller till dess myndigheterna avslyste eller stoppade jakten. Efter beslut från länsstyrelserna tilldelades 30 vargar från fem olika revir. Totalt fälldes 25 vargar (Tabell 1).

Tabell 1. Tilldelning och antal fällda djur under licensjakten 2025.

Län	Revir	Tilldelning	Fällda
Värmland	Salungen	6	1
Västmanland	Kesberget	6	6
Västra Götaland	Klyftamon	6	6
Örebro	Mjuggsjön	6	6
Örebro	Tiveden	6	6
Total		30	25

Resultat undersökningar

KÖN, ÅLDER, REPRODUKTION, VIKT

Av de 25 fällda vargarna var 13 honor och 12 hanar. Totalt var 13 vargar vuxna (vargar över ett år kategoriseras som vuxna i denna rapport), fördelat på sju hanar och sex honor. Av de fällda vargarna bedömdes 12 vargar vara födda våren 2024, varav fem var hanar och sju var honor. Fyra honor visade spår efter tidigare dräktighet. Medelvikten (helkroppsvikt) var 35,7 kg, med en spridning mellan 24,0 – 50,3 kg. Medelvikten för vuxna var 38,9 kg och 32,3 kg för vargar under ett år.

OBDUKTIONSFYND

Innehållet i magsäcken bestod av rester av älg, rådjur, ospecificerat hjortdjur och vildsvin. Merparten av magsäckarna var tomma. Hos individ M535781 påträffades ägg, ett något annorlunda innehåll (diagram 1).

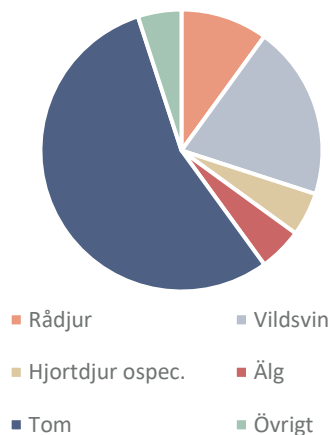
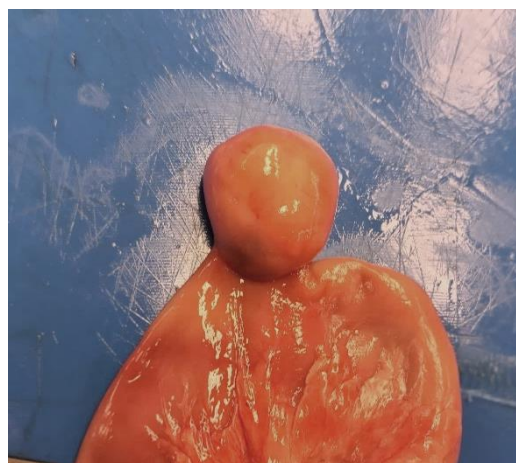

Diagram 1. Innehåll i magsäck hos de fällda vargarna.

Av de 12 undersökta hanarna hade två missbildningen kryptorkism. I ena fallet låg ena testikeln kvar i buken och i det andra fallet låg en av testiklarna i ljumsken. Några bifynd noterades hos enskilda individer; tre individer hade bettfel som överbett, eller underbett. Totalt hade sex vargar noteringar på tandstatus. Två vargar hade en extra kindtand. En varg (M535742) hade en mindre knuta på tunntarmen, som visade sig vara en godartad muskelcellstumör (figur 1). Samma individ hade även en äldre njurskada av okänt ursprung (figur 3).

Figur 1. Godartad muskelcellstumör hos individ M535742. Foto: SVA

Fem av vargarna hade äldre avläkta skelettskador, en av dem till följd av en gammal skottskada. Individ M535737 hade en avläkt fraktur på ett av tåbenen (figur 2.). Resterande vargar hade äldre revbensfrakturer.

Figur 2. Äldre fraktur av tåben hos individ M535737. Foto: SVA

PARASITOLOGISKA UNDERSÖKNINGAR

En varg noterades vid besiktning efter jakten ha hudförändringar tydande på rävs-kabb. Blodprovsanalysen visade att så var fallet. Analyser för dvärgbandmask var inte färdiga vid denna rapport's publicering.

Figur 3. Äldre njurskada av okänt ursprung hos individ M535742 Foto: SVA

Karta 1. Vargar fällda under licensjakt 2025.

FAKTARUTOR

VAD HÄNDER MED FÄLLDA VARGAR?

Direkt efter att en varg är fälld eller påskjuten anmäls detta av jaktledaren till berörd länsstyrelse som reglerar hur många vargar som finns kvar i tilldelning. Blir en varg påskjuten men inte kvar på platsen är jaktledaren skyldig att genomföra eftersök. Besiktning av kropp görs av länsstyrelsens besiktningssperson och vid begäran inspekteras även skottplatsen. Ett flertal mått och vikt noteras. Vargen registreras i databasen Rovbase med ett individnummer. Jakträttsinnehavaren har rätt att få behålla skinnen. Skinnen ID-märks under besiktningen. Flåning sker innan transport av den flådda kroppen till SVA.

VAD HÄNDER PÅ SVA

På SVA registreras vargen med SVA-ID-nr och den flådda kroppen vägs. Vargarna obduceras för undersökning av alla inre organ, leder, bedömning av tandhälsa samt notering av mag- och tarminnehåll. Kroppen röntgas om eventuella missbildningar påträffas eller om misstankar om äldre skottskador finns. Träckprov tas från två individer från respektive revir, för undersökning för eventuell förekomst av parasiten dvärgbandmask. Blodprov analyseras för antikroppar mot rävs-kabb när denna sjukdom misstänks.

En hörntand kokas loss för att en del av tandroten ska kunna sågas av för att sedan skickas iväg för åldersbedömning. Jakträttsinnehavaren kan få tillbaka kraniet efter undersökningen. Jakträttsinnehavaren kan också överlåta skinn och kranium till annan person, oftast är det till skytten.

Vid obduktion tas ett flertal vävnadsprover för pågående och framtida forskning och analyser. Prover sparas frysta i biobank på SVA och i miljöprovbanken på NRM. Ett DNA-prov (muskelbit) tas i samband med obduktionen och skickas till SLU:s viltforskningsstation i Grimsö som analyserar och lägger in resultaten i Rovbase.

VAD VISAR OBDUKTIONEN?

Resultaten från obduktion och övriga undersökningar visar vargarnas hälsostatus, synliga skador, tecken på eventuella sjukdomar och missbildningar. Dessa används som underlag för beslut i förvaltningen av varg i Skandinavien.

Vid obduktion noteras enbart ålderskategori; fjolårsunge eller vuxen, genom att bedöma skelettets tillväxtzoner, tandstatus, könsorgan, och förekomst eller frånvaro av bräss. En fjolårsunge är knappt ett år gammal under licensjaktperioden och vuxen bedöms de vara som är knappt två år eller äldre. Tandrotsnitning för exakt åldersbestämning för vuxna vargar görs senare under året på Matson's laboratorium i Montana, USA.

Hos vargtikar undersöks livmodern för att se om tiken tidigare varit dräktig, vilket då är en indikation på att djuret varit ett föräldradjur i reviret. Tecken på tidigare dräktighet syns som ett svart tvärgående band i livmoderhornets slemhinna för varje foster som varit infäst, så kallade implantationsärr. Den senaste dräktigheten syns ofta tydligt medan ärr efter äldre dräktigheter kan vara svåra att se. Antalet implantationsärr ger en indikation på hur många foster som tiken hade senast i livmodern men ger inte svar på exakt hur många valpar som fötts och överlevt. DNA-analys av avkommor krävs för att genetiskt fastställa vilken hane som varit far till valparna och därmed reproducerat i ett revir.

SKOTTSKADOR

När misstanke om äldre skottskador uppkommer under obduktion röntgas individen för att konstatera dess omfattning samt typ av ammunition (hagel eller kula). Rör det sig om ett misstänkt jaktbrott, anmäls detta till polisen.

BILAGA 1. TABELL ÖVER OBDUKTIONSFYND OCH DATA FÖR INDIVIDUELLA VARGAR FÄLLDA I LICENSJAKTEN 2025.

Rovbase ID	Revir	Län	Ålder	Kön	Vikt (kg)	Könsorgan	Övriga fynd	Maginnehåll
M535740	Salungen	Värmlands län	Vuxen	Hona	32,00	Reproducerat	Anmärkning på tandstatus.	Tom
M535739	Kesberget	Västmanlands län	Unge	Hona	28,25	.	.	Ej undersökt
M535741	Kesberget	Västmanlands län	Unge	Hane	32,50	.	.	Ej undersökt
M535755	Kesberget	Västmanlands län	Vuxen	Hona	33,30	.	Anmärkning på tandstatus	5dl, vildsvin
M535748	Kesberget	Västmanlands län	Vuxen	Hona	34,70	Reproducerat	Anmärkningsvärt dålig tandstatus	Tom
M535765	Kesberget	Västmanlands län	Unge	Hane	37,35	.	.	Ej undersökt
M535742	Kesberget	Västmanlands län	Vuxen	Hane	50,30	.	Godartad muskelcellstumör. Äldre njurskada. Äldre revbensfrakturer	Tom
M535733	Klyftamon	Västra Götalands län	Vuxen	Hona	29,00	.	Gammal skottskada	Tom
M535729	Klyftamon	Västra Götalands län	Unge	Hona	31,00	.	.	3 dl, vildsvin
M535728	Klyftamon	Västra Götalands län	Unge	Hona	32,90	.	.	4 dl, vildsvin
M535730	Klyftamon	Västra Götalands län	Unge	Hona	34,50	.	.	6 dl, hjortdjur ospec.
M535732	Klyftamon	Västra Götalands län	Vuxen	Hane	44,50	.	.	Tom
M535731	Klyftamon	Västra Götalands län	Vuxen	Hane	45,00	.	Anmärkning på tandstatus	Tom
M535752	Tiveden	Örebro län	Unge	Hona	24,00	.	.	Ej undersökt
M535736	Tiveden	Örebro län	Unge	Hona	28,00	.	.	18 dl, rådjur
M535750	Tiveden	Örebro län	Unge	Hane	32,80	.	.	Ej undersökt
M535735	Tiveden	Örebro län	Vuxen	Hane	35,70	.	Skabb påvisad	Tom
M535749	Tiveden	Örebro län	Unge	Hane	36,50	.	.	11 dl, älg
M535737	Tiveden	Örebro län	Vuxen	Hona	37,30	Reproducerat	En extra premolar i underkäken. Äldre revbens-och tåfraktur	7 dl, rådjur
M535781	Mjuggsjön	Örebro län	Unge	Hona	27,20	.	.	Delar av ägg (troligen hönsägg)

M535782	Mjuggsjön	Örebro län	Vuxen	Hona	31,40	Reproducerat	Rejält överbett och snett	Tom
M535734	Mjuggsjön	Örebro län	Vuxen	Hane	39,20	Kryptorkid, vänster testikel i ljumske	.	Tom
M535768	Mjuggsjön	Örebro län	Unge	Hane	42,35	.	Lindrigt underbett. Äldre revbensfraktur	15 dl, vildsvin
M535783	Mjuggsjön	Örebro län	Vuxen	Hane	46,50	.	Anmärkning på tandstatus. Äldre revbensfraktur	Tom
M535747	Mjuggsjön	Örebro län	Vuxen	Hane	46,75	Kryptorkid, vänster testikel i buk	En extra premolar i underkäken	Tom

Källa: Länsstyrelsens besiktningssprotokoll och SVA